

ІТ – ІНФРАСТРУКТУРА НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Лебединець В. О., Чорний Д. С.*

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

*ТОВ «Бізнес Центр Фармація», м. Вишгород, Україна

quality@nuph.edu.ua

Мета. Сформулювати поняття організації інфраструктури інформаційних технологій (ІТ) фармацевтичного підприємства (ФП) та визначити напрямки робіт з організації валідаційної діяльності як важливої складової системи забезпечення якості лікарських засобів (ЛЗ) сучасного ФП.

Методики дослідження. Як інформаційну базу досліджень ми використовували нормативні документи, що регламентують функціонування комп'ютеризованих систем (КС) та їх валідацію (зокрема, настанови з GMP/GDP), профільні стандарти Міжнародної організації зі стандартизації (ISO), настанови ІСН, а також інші джерела відкритої інформації. В ході дослідження нами використано метод порівняльного аналізу, метод структурно-логічного моделювання, експертний метод тощо.

Основний матеріал дослідження. У чинній національній настанові з GMP зазначається, що використовувані на ФП КС мають бути валідованими, а ІТ-інфраструктура має бути кваліфікованою. На сьогодні поширеним визначенням цього терміну є наступне: «Інфраструктура (від лат. Infra – нижче, під та structura – будівля, розміщення) – сукупність будівель, систем та служб, які є необхідними для галузей матеріального виробництва, що забезпечують умови життєдіяльності суспільства». Також відоме дещо інше визначення: «...комплекс взаємопов'язаних обслуговуючих структур чи об'єктів, складових, які забезпечують основу функціонування системи». В багатьох енциклопедичних словниках поняття «ІТ-інфраструктура» визначається як комплекс програмних, технічних та телекомунікаційних засобів, які забезпечують роботу з даними організації або групи організацій.

Таким чином, формулюючи поняття ІТ-інфраструктури на ФП, варто

мати на увазі наступні аспекти:

- апаратні, програмні, технічні та телекомунікаційні засоби, які застосовуються в процесах життєдіяльності ФП;
- можливі ризики, які можуть виникнути у процесі роботи КС;
- взаємодію персоналу різних структурних підрозділів, Уповноваженої особи та ІТ-персоналу;
- надійність постачальників обладнання та програмного забезпечення;
- перелік усіх необхідних документів для проведення адекватної й ефективної кваліфікації ІТ-інфраструктури;
- технічну можливість регулярного дублювання всіх важливих даних КС з можливістю їх відновлювання протягом встановленого терміну архівування;
- можливість контролю всіх внесених до КС змін та захисту даних;
- наявність та доступність «аудиторського сліду»;
- можливість управління змінами та конфігурацією, у тому числі конфігурацією системи;
- фізичний і/або логічний контроль для обмеження доступу до КС працівникам, а також відповідні способи попередження несанкціонованого входу до системи;
- придатність КС супроводжувати критичні процеси на безперервній основі.

Висновки. Інфраструктура ІТ ФП – це складна система апаратних, програмних, обчислювальних і телекомунікаційних засобів, а також організаційного і методичного забезпечення, що реалізує виконання певних процесів ФП. Така інфраструктура потребує ретельної організації та ефективних систематичних робіт з валідації для надання достовірних результатів, важливих для отримання гарантій забезпечення якості ЛЗ. Наші подальші дослідження зосереджені на розробці методології валідації КС.